

นิทานสุภาษิตจีน (133)

成语故事 (一百三十三)

นิ ทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในวันนี้คือ 负荆请罪/負荊請罪 Fù jīng qǐng zuì (ฟู่ จิง คิง จุย) โดย คำว่า 负/負 fù (ฟู่) แปลว่าแบกติดตัว พกติดตัว มัดติดตัว 荊/荊 jīng จิง แปลว่าไม้ที่มีหนาม 请/請 qǐng (คิง) แปลว่า ขอให้ 罪 zuì (จุย) แปลว่า โทษ ลงโทษ รับโทษ รวมความแปลว่า แบกไม้หนามไปขอให้ลงโทษ หรือพกไม้เรียวไปให้ลงโทษ ยอมรับผิดด้วยตนเอง หมายถึงคนที่ทำผิดแล้วเกิดความสำนึกได้ จึงไปขอสารภาพผิดเอง และขอให้ฝ่ายตรงข้ามลงโทษตนเอง

จีนในช่วงปลายยุครัฐศึก 战国/戰國 Zhàn Guó (จันกั๋ว) รัฐฉินกำลังเติบโตและเข้มแข็งมาก ทำให้เหล่าผู้ครองรัฐอื่นๆ กังวลและหวาดกลัว จึงหันมาร่วมมือกันต่อต้านรัฐฉิน แต่สุดท้าย รัฐฉินนั้นก็ยังคงเป็นเมืองของรัฐฉินจนหมด จนรัฐฉินสามารถตั้งราชวงศ์ฉินได้สำเร็จ มีเรื่องเล่าในช่วงก่อนตั้งราชวงศ์ฉินว่า ที่รัฐเล็ก ๆ ชื่อว่ารัฐจ้าว มีขุนนางผู้เก่งกล้าสองคน คนหนึ่งนามว่าลันเซียงหู 蔺相如/蔺相如 Lìn Xiāngrú เป็นขุนนางฝ่ายบุ๋นตำแหน่งมหาเสนาบดีที่ให้คำแนะนำและช่วยบริหารงานแก่เจ้าผู้ครองรัฐ และมีอีกคนหนึ่งนามว่าเหลียนผู่

廉颇/廉頗 Lián Pō เป็นขุนนางฝ่ายบู๊ตำแหน่งแม่ทัพใหญ่แห่งรัฐจ้าว ทั้งสองเป็นคนสำคัญ

(ที่มาภาพ : HYPERLINK "<https://image.baidu.com/search>")

ของรัฐเจ้า เพราะลันเซียงหูเป็นคนที่มีความรู้สูง เฉลียวฉลาด และมีวิสัยทัศน์ให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อเจ้าเมือง ส่วนเหลียนผู่ผู้นั้น มีฝีมือในการนำทัพรบเข้าศึก ทำให้เขามีชื่อเสียงมาก แต่ว่าตำแหน่งแม่ทัพก็ยังคงด้อยกว่าตำแหน่งมหาเสนาบดี สิ่งนี้สร้างความขมขื่นของแม่ทัพเหลียนผู่ เมื่อเป็นเช่นนั้น เขาก็มักจะระบายความไม่พอใจนี้ อาทิ เขาช่วยปกป้องรัฐจ้าวไว้อย่างไรบ้าง เขาทำคุณประโยชน์ให้กับรัฐจ้าวมากมายเพียงใดบ้าง ส่วนลันเซียงหูอาศัยเพียงแคลมปาก ก็ได้เป็นถึงมหาเสนาบดี เขาจึงประกาศว่า ถ้าเจอมหาเสนาบดีลันเซียงหูนอกวงเมื่อใด เขาจะ

หาเรื่องให้ได้ เมื่อมหาเสนาบดีรู้เข้า จึงเลิกลบหน้า ไม่ยอมปะทะด้วย แม้แต่ขบวนของเขาเมื่อเดินทางมาเจอกับขบวนของแม่ทัพเหลียนผู่ เขาก็จะสั่งให้หลบข้างทาง รอให้ขบวนของแม่ทัพผ่านไปเสียก่อน เมื่อเป็นเช่นนั้นหลายครั้ง มีผู้คนสงสัยและถามว่า ท่านเป็นถึงมหาเสนาบดีของรัฐจ้าว ทำไมต้องหลบให้กับแม่ทัพทุกครั้ง หรือว่าท่านมหาเสนาบดีขี้ขลาด คำตอบที่เหล่าคนถามได้รับก็คือ เขาหลบทางให้กันนี้ไม่ใช่เพราะเกรงกลัวแม่ทัพ แต่เพราะรัฐจ้าวเล็ก พร้อมทั้งจะถูกรัฐฉินกลืนกินได้ทุกเมื่อ ดังนั้นแล้ว เราจะมาเยอหยิ่งในศักดิ์ศรี ทะเลาะเบาะแว้งกันเองได้อย่างไร และหากทะเลาะกันกับเรื่องไร้สาระเช่นนี้แล้ว ประเทศชาติจะอยู่รอดปลอดภัยได้อย่างไร คำพูดเช่นนี้ของเขารู้ไปถึงหูของแม่ทัพเหลียนผู่ เขารู้สึกอับอาย และละอายแก่ใจตัวเองยิ่งนัก จึงเอาไม้หนามมาผูกติดตัว แล้วไปขอโทษกับมหาเสนาบดี ขอให้มหาเสนาบดีลงโทษเข้าด้วยไม้หนามเหล่านี้

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 主动向人认错, 给予自己严厉责罚。

成語比喻: 主动向人認錯, 給予自己嚴厲責罰。

Chéngyǔ bǐyù: Zhǔdòng xiàng rén rèncuò, jǐyǔ zìjǐ yánlì zé fá.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยวี่: จูโด่ง เชียง เหวิน เรีนซัว, จี้หยวี่ จื่อจี้ เหยียนลี่ เจอฝ่า

สุภาษิตเปรียบว่า ยินยอมสารภาพผิดด้วยตนเอง และขอให้มีการลงโทษสถานหนักแก่ตัวเอง

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

这次考试有人作弊了, 最好是负荆请罪吧, 我相信老师会原谅你的。

這次考試有人作弊了, 最好是負荊請罪吧, 我相信老師會原諒妳的。

Zhècì kǎoshì yǒu rén zuòbì le, zuì hǎo shì fù jīng qǐng zuì ba, wǒ xiāngxìn lǎoshī huì yuánliàng nǐ de.

เจอซื่อ เซาฉื่อ โหยว เหวิน จ้วบี่ เลอะ, จุย ห่าว ฉื่อ ฟู จิง ฉิ่ง จุย ปะ, หว่ว เชียงซิ่น เหล่าฉื่อ หุย เยหวียนเลียง หนึ เตอะ

การทดสอบครั้งนี้ มีคนทุจริตสอบ ทางที่ดีขอให้ยอมรับผิดมาเสียดีกว่า ฉันเชื่อว่าอาจารย์ให้อภัยคุณ

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง